

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی

موسسه تحقیقات علوم شیلاتی کشور

عنوان

زنوپلانکتون های دریاچه سد مخزنی کارده در استان خراسان رضوی (مشهد مقدس)

نویسنده:

سید محمد صلواتیان

پژوهشکده آبی پروری آبهای داخلی ۱۳۹۹

به منظور رفع مشکل کم آبی شهرستان مشهد و آبیاری اراضی و باغات روستای اندرخ ، سدی بر روی رودخانه کارده در پائین دست روستا به همین نام احداث گردید که آب های ارتفاعات کوه تنکه ، صندوق شکن و خواجه را جمع آوری می نماید. سد کارده با موقعیت جغرافیایی ۷۳ درجه ، ۸۲ دقیقه و ۵۳ ثانیه طول شمالی و ۴۰ درجه ، ۵۶ دقیقه و ۳۹ ثانیه عرض غربی در کیلومتر ۲۰ جاده مشهد به کلات بر روی رودخانه کارده قرار دارد. گستره آبی سد کارده ضمن تامین آب شرب و کشاورزی ، واجد ارزش های دیگری من جمله ارزش شیلاتی بوده که از دیدگاه اکولوژیکی باید مورد توجه قرار گیرد. شناسایی زئوپلانکتون ها و آنالیز آنها نقش بسیار مهمی در قضاوت کیفیت آب ، تصفیه فاضلاب ها و آلودگی های صنعتی و همچنین کنترل و مدیریت آب هایی که جهت شرب ، آبیاری پروری و شنا مورد استفاده قرار می گیرند را دارند. در بررسی زئوپلانکتونی سد کارده چهار راسته زئوپلانکتونی در ۲۴ جنس شناسایی شدند که شش جنس به راسته مژکداران (Ciliophora) ، دوازده جنس مربوط به راسته گردانتان (Rotatoria) ، سه جنس به راسته آنتن منشعبان (Cladocera) و در نهایت سه جنس مربوط به راسته پاروپایان (Copepoda) بودند. بیشترین تراکم سلولی در ماه های مرداد و شهریور مربوط به راسته روتاتوریا (گردانتان) به ترتیب با مقدار عددی 519 ± 31 و 269 ± 18 عدد در لیتر برآورد گردید. راسته آنتن منشعبان با تراکم 75 ± 11 عدد در لیتر در مرداد ماه بیشترین تراکم را نشان دادند. بیشترین درصد زئوپلانکتون ها به ترتیب مربوط به راسته روتاتوریا با $62/82$ درصد ، راسته آنتن منشعبان با $18/51$ درصد ، راسته پاروپایان با فراوانی $14/81$ و در نهایت راسته مژکداران با $3/47$ درصد فراوانی بودند. غالب بودن راسته روتاتوریا نمایانگر کیفیت خوب بیولوژیک آب بوده و نمی تواند از لحاظ زئوپلانکتونی مشکلی در رابطه با آلودگی آب بوجود آورد.

